

Szerkesztői iroda:

Kossuth Lajos utca (Máriaffy-ház), a homár lap szellemi részét megillető közlemények cizindendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 32 korona. Negyedévre . . . 8 korona.
Félévre . . . 16 korona. Egy hóra . . . 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvár, Deák Ferencz utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér hirdetési ára 8 fillér. Gyárosok, kereske dők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 2 korona.

Hivatalos közlemények sora 5 korona.

NYILTTÉRI OSZLOK GARMOND SORA UTÁN 40 FILLÉR FIZETENDŐ.

Kezdeményezés és felelősség.

(Adalék a kolozsvári költségvetéshez.)

(Folytatás.)

Lássuk hát az új indítványok ter-
melésében! 1.) kié a kezdeményezés di-
csősége és 2.) ki értették a felelős?

a) A tanács.

Nem tudom hirtelenében, hány
tagból áll ifjak, férfiak, öregek, de a
közügy érdekében nem tartózkodhatom
az őszinte, nyílt beszéd, nem egye-
sekre, hanem az egész testületre vo-
natkoztatva mondom, hogy egy közös
fogyatkozásuk van: nincs tanácsunk
tagjaiban kellő önállóság!

Hagyjuk most azokat a hétközna-
pos okokat, melyek bizalmas társaskör-
ben, hangulatos társalgások vitáinak alá
kerülhetnek. Én egyetlen okból szá-
maztatam az említett fogyatkozást és
ez kimagyaráz mindent: nincs alkalmuk
önerejüknek, egyéni értéküknek
kitüntetésére, fejlesztésére. Megöli őket
az évtizedek óta pusztító rendszer, mely
az önkormányzatot csirájában megbé-
nitani, elfojtani törekszik.

Mennyi eredeti, szép tehetség vesz
kádba a bürokratikus formák miatt. Kez-
detben talán egész ambícióval törek-
szik egyik-másik kiválóbb tehetség fel-
színre jutni, érvényesülni; aztán a hasz-
talan küzdelembe bele fáradt, elfáradt
és lessz belőle emberi nyelven beszélő
gép. Mert mit érbenik:

Kezébe kapja a kezdő hivatalnok
a munkát, áttanulja, véleményét alkot
magának; ítéletet készít róla, — aztán
gyűlésbe megy, előadja; megvitatják,
lehet, hogy nagyon jónak találják és
változtatlanul elfogadják. De a mikor a
tanácskozásból kikerül, az már többé
nem az ő javaslata és érdeme; annak
urát nem adják, közgyűléseken nem
ő adja elő: hanem „tanácsunk véle-
ménye”-nek nevezik. — Innen kerül
a tanács véleménye a

b.) Szakosztályokhoz.

Összegyűl 5—6 városi képviselő
és 10—12 tanácsstag. Temérdek időt
elvesztegetnek ok nélkül, — A tanács-
beliek unják, mert másodízben hallják:
egyéb sürgős dolguk lenne az időpa-
zarlás helyett. A képviselők bosszan-
kodnak, mert kevesen vannak s mert
akármint akarnának határozni: a tanács,
ha nem akarja, leszavazza. Ha pedig
tetszik neki, így terjeszti elő: „Tanácsunk
és Szakosztályaink egyhangú véle-
ménye.” Ennek már meg van kellő
tekintélye. A legbuzgóbb tagok oda

hagyták rendre a szakosztályi gyűlése-
ket, mert jelen szervezetében a szak-
osztály nem egyéb, mint a „felelősség
megosztásának” mesterkelt eszköze,
melyre aztán formailag hivatkozni lehet,
de belértéke nincs, mert változó
tagokból alakuló testületet nem tud
felelősségre vonni senki. — Termé-
szetesen az eredeti gondolatnak és
szerzői érdemnek itt még kevésbé
van ura, — végképpen fel van higitva,
mire oda kerül a

c.) Közgyűléshez.

A tanács tagjain kívül, a képvi-
selők most hallják először a tárgyakat.
Előkészület nélkül hallgatják s rögtön-
zve alkotnak magoknak hiányos véle-
ményt és mondanak határozatot, me-
lyért azonban az erkölcsi felelősséget
hordozniok kell. Van 56 választott, 56
virilis és 23 tanácsbeli, összesen 135
közgyűlési rendes tag és néhány tisz-
teletbeli. Érdekes választások kivételé-
vel ritkán gyűl össze fele a törvény-
hatósági tagoknak. Volt már olyan vá-
rosi közgyűlés is az idén (ápril 30.),
melyen csak 5 bizottsági tag és 14 ta-
nácsbeli, összesen 19. voltak jelen.

Megvan azonban ennek a jelen-
ségnek is a magyarázata, melyről az
alábbiakban szólnék.

Köztudomású tény, de a jegyző-
könyvek is bizo yitják, hogy a tanács
tagjai, a közgyűlési tárgyalások alkalmával
tömegesen együtt szoktak szavazni.
A meggyőződésnek ezen egyöntetűsége
nem lehet a véletlenség játéka, hanem
a rendszerben fekvő okának kell lenni.
Ugy látszik, hogy a hivatalfőnök
véleménye döntő befolyást gyakorol
alantasainak véleményére; a hivatalos
szolgálatlalt összefüggésben nem álló
ügyekre nézve is. Egyik sem akarja
az alantasok közül főnökének jóindulatát
egy hitvány ellenkező szavazatért
kockáztató tenni.

A polgármester ur vagy a tárgya-
lás kezdetén, vagy legvégén terjedelmesebb
beszédet tart, melyből mindenki tudhatja,
hogy mi az ő egyéni véleménye. Ha látja,
hogy nincs kellő többsége, az irodákba küld,
s egyszerűen megjelennek a szükséges szava-
zatok. Vegyük ezekhez azokat, kik más
tekintetek miatt, melyek közt az anyagi,
közvállalatokra való befolyás és a politikai
párturalom még most is döntő hatást
gyakorolnak.

Mindezeket összefoglalva, azt hiszem,
inkább kevésre, mint igen sokra teszem,
ha a körülmények szerint, 40-re,

sőt többre is becsülöm azon szavazato-
k számát, melyek felett a polgármester
ur közgyűléseken rendelkezik. Ennek
kétszerese pedig csak legtrikább esetekben
(mondjuk nagyon fontos választások
alkalmával) gyűl össze.

Ebből következik, hogy a képvi-
selők egyik része lassanként elszökik
a közgyűlésekbe járástól. Nem akarják
becses idejüket ok nélkül vesztegetni és
magokat kitenni azon egyéni kellemtelenségeknek,
melyvel az ellenmondás és az örökös
leszavaztatás jár.

Ez az állapot kétség kívül kárára
van a közügyeknek és önkormányzati,
illetve országos törvénnyel szabály-
zandó. Akár úgy, hogy a törvényhatósági
hivatalnokok csak tanácskozási jót
élvezzenek, de szavazási joggal ne
birjanak. Akár úgy, hogy csak a
hivatali osztályfőnökök, kiken saját
szakmájukért a felelősség terhe is
nyugszik, vagy pedig a független ta-
gok számához arányosítva, egy bizo-
nyos százalék lehesse a hivatalos
votum. Ekkor közügyeink intézése meg
fogja találni önmagától, természetes
utját, medrét.

Most nálunk papíron és elméletben
lehet akárhogy, de gyakorlatban a
dolog így áll. Kezdeményező legto-
bbszor az új alkotások és indítványok terén,
melyek többnyire a polgárságtól újabb
anyagi áldozatokat kívánnak: a polgármester,
ki a tanácsban és a szakosztály-
lyokon, a mit akar, keresztül viszi és
így kerülnek a javaslatok a városi köz-
gyűlések elé. A kinek itt is megvan a
valószínű többsége, annak az akaratát
vállik határozatát; Kolozsvár jelen vi-
szonyai közt a polgármester ur a mit
erősen akar, azt keresztül tudja vinni;
tehát a felelősség is első sorban és
legnagyobb részben a nagyságos pol-
gármester urat terheli.

Ugy de az új alkotásokhoz új és
sok pénz is kell. Ezért oly kifogya-
talan a nagys. polgármester ur az új
adók czimeinek kigondolásában, melyek
végeredményben előbb utóbb a ház-
birtokosok vállára nehezedenek; kik a kü-
lönöző czimú pótdókok összegét már
a 100 perzenten felülállónak számí-
ják és érzik.

Az is elterjedt újabban a közön-
ség között, hogy egyik érdemes köz-
gyűlési tagnak, ki a közterhek nagy-
sága miatt panaszkodott ezt méltóztató
vigasztalásul kijelenteni:

„A pótdók fizetésétől nem halt
meg még senki, csak egészség legyen!”

hogy eljöttem, nem egyhamar szabadul-
sz meg tőlem. Azt a locum tenens ügyet el-
veztem és most egy k'ssé körül akarok
nézni, mielőtt praxist vásárolok. Dane, te
olyan vagy, mintha félig meg volna halva
és jelenleg rajtad akarom a tudomány-
készségemet kipróbálni. És meg ne kísértés
magadat kivonni a kezem alól — én tapasztalat
után soványom — azt vadászom — és
Jupiterre mondom, te valószínű jótétimény
leszel nekem! És a melletti segítségem lesz
a munkádban, te tulerőltetted magadat, be-
tegy vagy és minden pillanatban kioldhat-
sz a hámból és abban az ese ben számíthat-
sz reám. En e-t a dolgot tanulmányozni akarom
és mondhatom neked, hogy ugyancsak ki
fogjátok a szemeteket nyitni — és ne legyen
a nevem Temple Harold, ha szavamat nem tartom!

— Az ég áldjon meg pajtás! — vá-
szolám, fáradtan dölve a legközelebb levő
székbe.

En elhiszem, hogy neked igazad van.
Érzem, hogy nem bírom ki a munkát hosz-
zasabban — ki vagyok merülve — tehát
mindennel és mindenkivel tedd azt, a mi ne-
ked tetszik.

XIV.

A történet folytatása Temple Harold által.

Soha sem szerettem pajtást annyira,
mint Dane Rikárdot — a legkedvesebb, szebb,
vidámabb és jobb fiút, a kivel valaha talál-
koztam; eleitől kezdve nehezteltem reá, a
miért idejét mint segéd egy vidéki orvos
mellett prédálja el. Tehát a legelőkelőbb ér-
deklődéssel voltam minden iránt, a mi őtet
illette és a fiatalok barátságos rendez-
sokásától eltérve, a miéni egy hetet sem enge-
dett elmúlni a nélkül, hogy leveleket ne vált-
sunk egymással és azok a levelek egyszerű,
de hűséges képei voltak, a mi minden napi

Igaza van a nagyságos polgármes-
ter urnak, nem halt még senki éhen,
de a „kincses Kolozsvár”-ból „koldus
Kolozsvár” lett, hol minden második
ház eladó, de vevő nem jelentkező
reá — tulajdonosa tönkre megy és ki-
vándorolni készül!

A nagyságos polgármester ur pro-
grambeszédéből egy tételre hivatko-
zom, melyet harmadfél évvel ezelőtt
mondott:

„Az elhatározások terén mindig
számba kell vennünk a rendelkezésre
álló erőt, a feladatok nagyságával és
sokaságával szemben.”

Ennek az ünnepélyes ígéretnek
beváltását kérem!

Szabó S.

Politikai hír.

A brassói főispánság. Kiss Bálint
Cpsten időzik és — a mint halljuk — nem
hajlandó a brassói főispánságot elvállalni a
hozzákötött feltételekkel.

A román bor.

Még mindig foly a szállítás.

A „Borászati Lapok” kiküldött tudósi-
tója legujabban a következőket jelenti K.-
Vásárhelyről:

A romániai szőlő szállítását október hó
közepétől kezdődőleg felyton tart. Most
már a vége felé közeledik, de azért Kézdi-
Vásárhely piacán, tehát december hó 1-én
is volt szőlő, a mikor ideérttem.

Délután 3 óra felé jött egy szekér, az-
után ismét egy másik és később, valószínű-
leg a nap folyamán még több lesz.

A szállítás idényben még csak egy két
hete is, ide a piacra 15—20 szekérrel
hoztak naponként és innen tovább vitték
az összes szomszéd helységekre, de még Bras-
sóba és Seps-Szt. Györgyre is.

A n.-váradai czég.

A már többször említett nagyváradi
czégnek itt egy korcsmáros a megbízottja és
volt itt több hivatalnok, akik az ügyletet
lebonyolították.

Nagyváradra a boron kívül két vas-
uti kocsi szilvápálinta is ment, amit
szintén közvetlenül a határ mellett főztek
„friss gyümölcs” gyanánt vámmente-
sen behozott szilvából.

Mibe kerül a szőlő?

A szőlő behozatali idénye alatt, a hely-
beli korcsmárosok vallomása szerint, ok Ro-
mániában a szőlőt 1—1½—2 kr.-on vették
kg. kényt egy, hogy nekik a fuvarral együtt
elvárnolva 5 legfeljebb 6 kr.-ba került a szőlő
helybe szállítva. 70 l. bort számítva 100 kg.
szőlőre, az így becsapmésztett bor nem ke-
rült többé 7—8 frtnál.

életlkeknek, minden tettünket, sőt majd nem
minden gondolatunkat visszaadva.

Az én életem éppen most nagyon pró-
zai, mindennapi munka volt; az övé inkább
használtott azon érdekes sárga kötetű regé-
nyekhez, melyeket rendszeren „érdek feszítő-
nek” szoktak nevezni. Az egyszerű vidéki
élet mögött mindent lehetett képzelni, a mi
a szerelmemmel, bűnnel és pénzsovargással ösz-
szekötöttetés n van.

Dick nem volt két hét hétig Rowton-
ban, midőn felfedeztem, hogy Villiers Violába
szerelmes volt és egy hónap eltelté előtt dr.
Pilgrimet a nap alatt minden büre képes-
nek tartottam Gyakra voltam azon a pon-
ton, hogy Dane egy látogatással meglepem,
de mindig jött valami közbe, a mi szándéko-
mat megakadályozta egész addig, míg az első
szolgálati éve letelt és a másodikba lépett.

Történe-csen éppen akkor foglalkozás
nélkül voltam és elhatároztam, hogy oly hosz-
zasan elhalasztott kívánságomat teljesítem
és néhány hetet Daneval töltök. Miután im-
pulsív természetű voltam, a pillanat hatása
alatt elindultam; már besötétedett, midőn
Rowtonba érkeztem és egy bérkocsin Ciprus
Hallba hajtottam, de a barátomat nem ta-
lálva otthon, visszatértem türelmetlenül vártam.

Az első pillantás a Dick megnyult ar-
czára világosan elárulta, hogy ő mily sok
viszontágra ment keresztül, mióta London-
t elhagyta és először történt életemben, hogy
egy szerep játszására határoztam ma-
gamat, arra: hogy gondolkodásban és csele-
kedetben olyan czűgyűsűséget színlelek, a
milyennel nem bírok, de a helyszínen ma-
dok egész addig, míg valami uton módon a
Grangeban lakó rejtélyes családra vonatko-
zólag sikerült tisztázni a jönnöm — tényleg
én a házi kém, a mükedvelő detektív — vagy
nevezze bár minék — szerepét fogom ez
alkalommal játszani.

(Folytatása következik.)

Most december elsején a piacra ho-
zott szőlőnek ládája 80 kr.; ebben van 5—7
kg. szőlő; 1 kg. tehát — egész ládát véve
— 11—16 kr.-ba kerül. Külöszámba véve 18
kr.-ért adják.

Tekintve azt, hogy már benne vagyunk
a télben, ezek is rendkívül alacsony árak.

Egy korcsmáros, akivel megismerked-
tem 12 hl.-t szűrt ilyen borból, amit 28 kr.-
ért mér ki.

Mi az oka ez olcsó árak?

Molnár Jozsiás volt orsz. képviselő a
következőleg nyilatkozott a megcs olcsó árak
okáról:

Az a része Romániának, a honnan ide
a szőlőt hozzák a legszegényebb, távol esik
kissé a forgalomtól, a nép nem igen tudja
értékesíteni termését, azokivü a szőlőmive-
lés is minimális kiadással van egybekötve.

A vesszőt hosszában lefektetik a földre,
abból egész bokor lesz, annak vesszőit ke-
reken széthuzzák, mint nálunk a szálvesszőt
és iszonyu termést ad, egy töke 40—50
kg-ot.

A vámközégek hanyagsága.

Szavahihető tanuk állítása szerint, a
ládákat soha nem mérik, sőt ritkán is olvas-
sák meg, különösen ha több kocsi jön és ha
„ismerős czég” hozza. A vámközégek ren-
desen elfogadják azt a ládaszámat, amit az
illető bevall.

Igy nemcsak úgy lett az állam megrö-
vidítve, hogy minden ládnál 1—9 kilogramm
szőlővel több jött be, a mi a súlynak 25—30%
ja, de még a kocsiok levő ládák számánál is
becsülták az államot 10—15%al. Nem csak
azzal csempésztek, hogy a 6 frtos vám he-
lyett 2 frtot fizettek, hanem még a súlyban
is óriási mértékben.

A vámkivatalnokok már sejtik, hogy a
manipuláció feljelentetett, azért igen zár-
koztattak.

Pedig azt, hogy a szőlőből, amit behoz-
nak bor lesz, mindenkik kellett hogy tudja,
mert a szemük előtt csinálták már a vámnál
a bort.

Városi közgyűlés.

A költségvetés.

Kolozsvár, decz, 10.

A kik a lapokban a költségvetésről
megjelent 9—10 rőfös cikketek, körül-
belől egy hét óta olvassák, valószínűleg azt
hiszik, hogy a városatyák a költségvetés
részletes tárgyalására tömegesen vonulnak
fel s achillesi pajzsokkal fölfegyverkezve,
Botond bárdjával és Kinizsi buzgányával fog-
ják döngetni azt a várat, melynek falai
mögé Lakatos főszámvévó, a városi hivatal-
uokból alakult segélyhaddal bezárkóztak.

De hát nem így történt. Minket is, má-
sokat is családás ért, mikor a közgyűlési
terembe beléptünk. Ott bizony kevés ember
volt; alig lézengett itt ott egy-egy városatya.
És kik voltak ezek a városatyák? Felerész-
ben azok, kik csak megjelennek és szavaz-
nak (ártatlan és mégis veszélyes elem); fele-
részben pedig azok, kik Salamon Antal ta-
nácsos szemében a „tagadás ősi szellemét”
képviselek. (Hála az Égnek, hogy még ilye-
nek is vannak!) No, de ezek derekasan is
viselték magukat. Somodi István, Szabó Samu,
Boros György, dr. Török István szint és
életet adtak a közgyűlésnek; nélkülük
olyan lett volna a közgyűlés, mint egy falusi
karácsonyfa ünnepély, a hol csak örvendezni
kell.

(Milyen a gazdálkodás?)

A tegnapi közgyűlésen elhangzott fel-
szólalások, előrebocsátva azt, hogy a sze-
rencsétlen 13-as számig mindent elfogadtak,
érdekes világot vetettek arra: hogy miképen
gazdálkodik a város? Ez bizony nem épüle-
tes tapasztalat. Lehet, hogy sőtétöbb a kép
a kelleténél, a mit egy „ellenzéki” városatya
rajzol meg a város gazdálkodási viszonyairól,
de ha csak felére is szállítjuk le, akkor sem
nyerünk nagyon vizsgálató képet.

Hogyan, hát ennyi pénzt vesztegettek
el itt az okszerűtlen gazdálkodással! — ki-
ált fel az ember önkéntelenül. Féltre ne ért-
sen senki, nem egyes emberekre hárítjuk en-
nek a vádnak odiumát; nincs ebben sze-
mélyi vonatkozás, sem gyanúsítás. Jóhiszemű
költekezés az egész. Talán senkinek semmi
haszna nincs belőle, s a város mégis kárt szen-
ved. Ez bizony arra mutat, hogy nincsen a város-
ban senki, a ki a gazdasághoz — szorosán véve
és a birtokok kezelésére vonatkoztatva —
értene.

Épen azért, nem szólnék az egyes

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1900. Deczember 11.

Egy titkos kéz.

E. M. Douglastól.

Angol regény. Fordította: Amica.

XIII.

(Folytatás.)

(34)

Ő még Elizára vonatkozólag is enge-
dett. Villiers kisasszony soha sem szenved-
hette ezt az asszonyt és gyakran tett meg-
jegyzést annak a doktor iránti különös hű-
sége felett és folytonosan emlegette azt a
tényt, hogy a tavon történt szerencsétlenség
alkalmával Eliza volt az, aki Cecil és Willi
részére az elemőzsiát a kósrba pakolta.

— Azoknak az ételeknek, melyekkel
Eliza látta el őket, valami baja volt — állí-
totta Villia. Cecil azt mondja, hogy miután
néhány darab süteményt ettek, rögtön ela-
ludtak mind a ketten, még akkor sem eb-
redtek fel, midőn a víz alá merültek.

Eliza nem szeret bennünket és én gya-
nakodom benne.

Hiába próbáltam egy ilyen gyanuok
az eszteleniséget kimutatni, a Viola véle-
ményét semmi sem ingatta meg. Ő nyíltan nem
szólt semmit, egész a kis Gyurka haláláig,
de ekkor felfogadta, hogy vagy neki vagy
Elizának távozni kell, hogy ők ugyanez
fedél alatt nem lakhatnak többé.

Ha az az asszony ártatlan volt — ha
a csiperkék közé valóssággal csak véletlen-
ségből kerültek a mérges gombák — de az
a tudat, hogy azt a személyt, aki azokat ké-
szítette, a szolgálatukban tartanak, nagyon

bosszantó lenne, már csak azért is, mert
szerencsétlen emlékeket idézne vissza.

Doktor Pilgrim megadással vaoagatta a
vállait és Elizát, mint gazdasszonyt küldte
vissza Ciprus Hallba — de ámbár az atény
fizikai kényelmet elősegítette lelki bossz-
zuságot okozott. Én mindig erős ellenszen-
vet éreztem ez asszony iránt és a szép mo-
gorva arcán levő alattomos kifejezés semmi
jót nem jósolt nekem.

Igy mentek a dolgok fokról-fokra és
mig én minden gondolatomat Villiers kis-
asszonynak szenteltem, minden tehetségemet
és figyelmemet felhasználva, minden egyke-
zetemet hiábán valónak találtam, mert ő la-
san, de biztosan pusztult és én tehetetlen-
nek éreztem magamat, hogy őtet az életnek
vissza tudjam adni.

Csak egy személylyel, az én régi pajtá-
sammal, Temple Harolddal közöltem min-
dent. Neki bizalmasan elmondtam a szíve-
met terhelő aggályomat és mit sem hasz-
náló bánatomat. Ő kevést bizonytalan válaszul,
kivéve, hogy vizsgálatni és mindatni próbált.

De egy este, midőn a napi körutam-
ból vissza tértem, életemnek a legkellemete-
sebb meglepetése várakozott reám. Az ebédli
kandalójának a tüze előtt állva és éppen
annyra otthon érezve magát, mintha egész
étében Ciprus Hallban lakott volna, Temple
Harold volt. Ő vidám volt és mégis komoly,
valamivel idősebbnek látszott, de tele volt
energiával és rokonszenvenl éppen mint ré-
ge, éles kék szemével és értelmes arcával
ott állott hazamenetelre várakozva.

— Már csupán téged láni, jobb min-
den valaha feltalált erősítőnél! — kiáltam
kezét úgy szorítva, mintha soha sem lett volna
nagyobb szükségem erősítőre, mint mostan.

— Édes pajtás — válaszolá Harold,
kényszerításomat kamatosztul vissza adva —
ebben az utolsó tizenkét hónapban mindig
vártam, hogy utánam küldesz. És most

pontok körül elhangzott beszédekről, melyek, akármint hangzottak is el, a vége az volt, hogy a főispán ridegen szolt:

— Tehát méltóztatnak elfogadni....
És elfogadtatott minden.

(A deficites birtokok.)

Érdemes vita tulajdonképpen ott fejlődött ki, a hol a város birtokainak jövedelmeit tárgyalták. Ezekből a tárgyalásokból kitűnt, hogy a városnak nagyon sok olyan birtoka van, melynek jövedelme illuzorius. Mindig számít rá, hogy lesz jövedelme; de a végén kistül, hogy a jövedelem: minus.

Sokan beszéltek ennél a tárgyról. Szvacsina polgármester jelezte, hogy ezen birtokok értékesítésére már küldtek ki egy bizottságot, de az nem fejezte be működését. Polcz Rezső is hozzászólt. Szabó Gyula felemlítette, hogy felterjesztést intéztek a belügyminiszterhez, az erdők eladása vagy levágása iránt, de feleletet még nem kaptak.

Boros György vetett véget ennek a vitának. Ő szerinte tisztába kellene jönni azaz, hogy vajon azoknak a birtokoknak lesz-e valaha jövedelme vagy nem. Mert, ha nem: meg kell szabadulni tőlük, minthogy folytonosan ráfizessen a város.

(Nagyéti ökrök.)

A fenti kérdéssel kapcsolatban érdekes dolog derült ki, mely szintén élénk világot vet a gazdálkodás mikéntjére. És van valami komikus oldala ennek a felfedezésnek, mert Török István, kit mint kiváló történetudóst ismertünk eddig, belevágott a Jakab Laszlo mesterség-be. Nem tudjuk, vajon a kitűnő állatorvos miként fogadja ezt a dolgot, de mi leplezetlenül feltárjuk a valóságot.

Az derült ki ugyanis, hogy a város ökrei, melyekről eddig a legjobb véleménynyel voltunk, mind egytől-egyik gyomortágulásban szenvednek. Ugyan ki is tételezte volna fel! Miért nem vigyáz jobban Czecz Gyula a város ökreire, mert, ha nem családunk, az ő kötelessége volna. Mert, jól megjegyezzük, a gyomortágulás olyan betegség, mint a paralízis progressiva: napról-napra súlyosodik. Török István a számvetőség egy adatából kiszámította, hogy egy ökrök évente 12 és fél székér szénát fogyaszt a városnál. Ugyan mi lesz, ha a súlyos baj előre halad! Ez a szám egy év alatt meg fog kétszereződni.

Erre az adatra Török István úgy jött rá, hogy egy tétel szerint, a taresai 600 hold kaszáló semmi jövedelmet nem hoz, mert az ökrök mind megesszik.

(A házi kezelés csodája.)

A nagyéti ökrök kezelése adta meg Boros Györgynek az ideát, hogy a házi kezelés ellen szóljon fel. És nagyon okosan, világosan szolt a házi kezelés ellen.

— A házi kezelés nem nekünk való. Mi nem vagyunk gazdák. Nem valók vagyunk arra, hogy ökröket kezeljünk. Ezelőtt 9 évvel kimondta a város, hogy legjobb lesz minden házi kezelést beszűntetni, mert folytonos veszteséggel jár. Horribilis az az összeg, a mit ily módon vesztünk el. Én azt indítványozom, mondja ki a közgyűlés, hogy az igas állatok tartását beszűntítsék csak a város fogalijához való lovakat tartja meg. Mondja ki a közgyűlés, hogy a gazdaság ezen ágát beszűnteti és bérletutján gondoskodik a munkák végzéséről.

Benigni Sámuel szolt fel ezután és védelmébe veszi az igas fogatokat. Szerinte becsületes munkát végeznek azok. Többször kerülne ez bérlet utján.

Nagy Lajos hozzá akar szólni a kérdéshez.

Béldi Ákos gr.: Most nem lehet ezt a kérdést tárgyalni, csak egymás közgyűlésen.

Somodi István: De igenis most kell tárgyalni, ha azt akarjuk elérni, hogy végre valahára segítsünk a bajon.

Szvacsina Géza: Ha változtatni kívánunk ezen, azt csak más közgyűlésen tehetjük. Ki fogom tüzni és kötelességemnek tartom akkorra elkészíteni a tárgyat.

Béldi Ákos gr.: Ki kell mutatni, mennyi összeggel lehet ezt megcsinálni. Ne tessék csak úgy beugrani! (Nagy zaj, lármá.)

Boros György: Tessék tehát kitűzni egyik következő közgyűlésre.

(A város fája.)

Szabó Samu heves támadást intéz a városi gazdálkodás ellen.

— A városnak — ugymond — van erdeje és mégis pénzen veszi a tűzfát. Ideje már, hogy ezt is szavá tegyék a közgyűlésen.

Hangok: Majd máskor!

Szabó Samu: Ez sürgős kérdés s olyan természetű, mit nem lehet halasztani. A város nap-nap után költ olyan dolgokra, a miye van.

Hevesen és szenvedélyesen beszélt tovább a kérdéssel, s felemlíti, hogy a vashid faburkolatát is kiadták vállalkozónak, holott, ha saját fájából csináltatta volna, nagy összeget lehetett volna megtakarítani.

(A gazdasági bizottság.)

Haller Károly nagyon életrevaló eszmét adott. Ez eszme az, hogy ideje volna a gazdasági bizottságnak valami dolgot adni, mert semmi funkciót nem teljesít.

Tegyen javaslatot a gazdasági bizottság arra nézve, hogy miként lehetne a jelenleg nem jövedelmező birtokokat értékesíteni. Mert ezeknek a birtokoknak a kezelése folytonos károkat okoz a városnak; a sok kiszállás, kezelési költség annyi terhet ró a városra, hogy évről-évre rá kell fizetni. Távolság van ezek a birtokok, azért sem jövedelmeznek. A környék birtokosságának el kellene adni, azok jobban is fel tudják használni, mert nekik közelebb van. Az az összeg, a miért megvennék, legalább kamatozna a városnak. Sőt ajánlja, hogy új gazdasági bizottságot alakítsanak, ha a régivel nem lehet boldogulni.

Szvacsina Géza válaszol a beszédre. Szerinte a kormány nem engedi meg az erdők eladását. Egyes parcellákat igen, de az egészet nem. Mi történik? Kitűzhetjük tárgyalásra, a közgyűlés elhatározza az eladást, javaslatot tehetünk versenytárgyalás kihirdetésére, de hiába való: a kormány nem fog beleegyezni. Pedig tény és való, hogy nekünk csak kárunk van azokból az erdőbirtokokból.

Somodi István szolt ezután s annak a nézetének ad kifejezést, hogy ha a közgyűlés kifejt, mennyi kára van a városnak ezen birtokaiból, nem fog elzárkózni az eladás elől s meg fogja engedni.

Haller Károly dr. indítványát elfogadták.

(Illuzorius téglá.)

Benigni Samu a téglagyár tételénél kérdést intéz, hogy mi van a téglával. A város 6000 frtot adott téglára, tehát 1.450.000 téglának kellene lennie. De sem téglá, sem pénz nincs.

Hangok: Nem tartozik ide!
Benigni: Epen az a baja a városnak, hogy soha semmit sem tárgyalunk meg alaposan!

Ez volt az utolsó pont. Úgy látszik, nem babonás senki a városatyák közül, hogy épen a 13-ik pontnál hagyták abba.

És a 13-ik pontnál Béldi Ákos gr. bezárta a közgyűlést, melyen városatyákkal, képviselői hivatalkokkal, hírlaptudósítók, teremőrökkel, szolgálkakkal együtt csak épen 50-en voltak jelen.

IRODALOM.

Vásárolt szívek. Máriaffi Dávid regénye. A szerző újabbán tűnt ki szép írónak közül néhány feltűnést keltett dolgozatával. Ez a regénye, mely első nagyobb műve, színes, megkapó és jellemzetes rajza a születési jogait védő főurnak, a ki mikor a hullámok átsapának fölötté, áldozatul dobja előidéjét. A következők szomorú és megindító. Csalódás, a vásárolt szívek sivar élete. De a szomorú történettel együtt a szerző az ideális szerelemnek lemondások és küzdelmek után való győzedelmével vizsgálat. Máriaffi irányregényt ír: a demokráciát dicsőíti, az előítéleteket ostorozza, a kapaszokdást persifalja. Alapos ismerője a főúri életnek, melynek sok intimitását leste el. Góré szép 27 rajza díszíti a formás, értékes kötetet, mely a Franklin-Társulat kiadása. Ára 2 korona 50 fillér. Megrendelhető bármely könyvkereskedésben.

SZÍNHÁZ.

„Fősvény“. Molière „Fősvény“-e iránt nem volt tegnap akkora érdeklődés a nézőtérben, mint a mekkorát a tegnapi gondos előadás megérdemelt volna. Harpagon szerepében Szentgyörgyi játszott s eredeti humorával, művészi öserejével tartotta állandó derűtségben a közönséget. Ma elemében volt a művész a vén szugori kreálásában nagy sikert ért el. A negyedik felvonás végén ötször tapsolták a lámpák elé.

Szentgyörgyi után Leóveyt kell dicsérrel felemlitenünk, a kinek diszkrét humora pompásan érvényesült Jakab mester szerepében. Laczkó Aranka játékaról szintén elismeréssel kell szólnunk. Szerep tudás, játékanak biztossága vitte ki számára a közönség elismerését.

A többi szereplők közül Iványit, Iványinét, Tompát és Hegedüs Szerafint említhetjük, a kik mindnyájan gondos játékkal járultak az est sikeréhez.

A csárda virága. Lukácsy Sándor népszínművéből a „Csárda virága“-ból szorgalmasan folynak a színpadi próbák. A szereplők nagy kedvelésnek örvénnek az élénk, mozgalmas darab előadására.

A kékszakálu herceg. Az énekes személyzet egy igen érdekes operette-reprizre készült most a „Kékszakálu herceg“-re, mely igen régen nem szerepelt a kolozsvári színház műsorán s melynek főlelevenítese a jövő hét játékkrendjén szerepel.

A kőrök. A jövő hétnak egy irodalomtörténeti szempontból is nagyon érdekes üdönsága lesz. Kisfaludy Károlynak, a magyar vigjáték apjának legkitűnőbb s legmulattatóbb vigjátékát a

„Kőrök“-et a kolozsvári színház eddig még nem adta elő. A igazgatóság ezt az értékes kis vigjátékot most kiszerepezeltette és szorgalmasan készíti rá, úgy, hogy a jövő héten megudtható lesz ennek a több, mint 80 éves darabnak a bemutató előadására.

A windsori vig. Egy igen régen nem adott Shakspeare-darab előkészületei is foglalkoztatják a színház személyzetét. A windsori vig asszonyok Shakspeare egyik legmulattatósabb vigjátéka a közeli heteknek lesz reprizre.

Törvényszéki tárgyalás.

Bankó hamisítók végtárgyalása.

Kolozsvár, decz. 11.

— Második nap. —

Délelőtti tárgyalás
Szigeti Péter vallomása.

Előre bocsátja, hogy bűnösnek magát nem tartja.

Őt a múlt év szeptember közepe felé könyomdai üzletében kereste egy Dombi Endre nevű ur, állítólag grófi gazdatiszt (a ki Pásztóhi Aladár volt) és hívta őt egy Kármér Olivérné grófnőhöz festeni. Ő nem volt hajlandó menni.

Két hét múlva ismét felkereste és 20 forint előleget adott. Meghívta Gyeresre. Itt találkoztak Csongvaival, s kimentek Turba. Turban egy pár napig hitegettek. Ekkor ismét kapott 15 forintot és azon a czimen, hogy a grófnő nem fogadhatja, vissza utaztatták Kolozsvárra.

Pár hét múlva Kolozsvárt meghívták az Ács Ferenc vendéglőjébe, ahol Csongvaival találkozott. Ez adta a nagy urat. Rendelt nála névjegyet. Innen a kávéházba mentek, őt berugatták és egy kép készítésének ürügye alatt kicsaltak Csegezre.

Itt Csongvai adta a nagy urat, a kinek óriási tekintélye van. Később ő bejött Kolozsvárra. Itt ismét felkereste őt Pásztóhi, de nem bírta őt rá beszélni. Ez idő alatt Nagy-Enyedrét mezt dolgozni.

Nagy-Enyedrét táviratot kapott, hogy gyereke haladoklik. Ő kétségbe esetten jött haza. Utközben találkozott Pásztóhival, a ki előbb Turba csalta, amaz ürüggyel, hogy a grófnő hívja, innen Csegezre vitte, Csongvaivalhoz.

Ekkor adta elő Csongvai neki a bankó csinálás tervét. Sirva mondja el, hogy miképen kényszerítették revolverrel arra, hogy dolgozzék. Szerszámot mindent előkészítették a munkára. Itt 3 napot ült; a rájárat készítette el a bankónak. De csendőrök csíráltak a saluban, mely miatt bejötték Tordára s a Központi szállodában dolgoztatták.

Innen mint foglyot fenyegetések között Turba kísérték és ott dolgozott tovább Pásztóhinál. Karácsonyra hazajött. Itt látta, hogy Pásztóhi a családjának nem küldte a megígért pénzt. Ekkor Pásztóhit megpofozta, kilökte, gazembernek cizemte. A megmetzett követ pedig bedobta a Szamosba.

Egy hétre azután, január havában, Csongvai hívta a Kö p. szállodába. Itt volt Pásztóhi is. Letitátek. Elvittek Tordára Nagy Ferenchez. Az ablakok le voltak ezukor papirossal fedve, rongyokkal letakarva. Itt ismét lövésekkel fenyegettek és bezárt ajtónál, mint foglyot dolgoztatták 4 hétig; a szobából sem bocsátották ki a szükségére sem. Bogarat kapott a fejébe. Ő kétségbe esetten dolgozott, elkeseredéssel gondolt családjára. Ő remélte, hogy majd leszerelhatja a metszést. Midőn a ma-tyar szöveggel készen voltak, felmentek Budapestre és vettek gépeket. Ekkor tegeződött Csongvai vele. Kezeit csókolta neki ez az urí ember, mint a ki őt boldogítani fogja.

Bevonták Bagát is a munkába. Ekkor közös elhatározással leszerelték a követek és Csongvai s Pásztóhi tudtán kívül vissza tértek Kolozsvárra. Itt borzasztó helyzet tártult szemek elé. Neje gyermekei éheztek, betegek voltak.

Itt Csongvai megint felkereste, csábította, kiforgatta az eszéből, adott neki 5 frtot; Baga is utalta a munkára; itaták őt konyakkal; részeg fővel dolgozott. Ő akaratlanul hibákat tett a metszésben és világosra nyomatta a példányokat, hogy ne tudják értékesíteni.

Midőn a nyomással készen voltak, kimentek Páska Simonhoz Szolcsvárra.

Itt erővásárlási ügyben kocsin mentek ki Szolcsvárra. Utközben néhány bankót fel is vágáltak.

Csongvai adott neki más nyomású bankókat is, melyek sötétbabbak voltak. Ő remélve látta, hogy e bankók az ő metszései. Nem tudta elképzelni, hogy került az ő metszésre, más nyomása alá.

Ez úgy történt, hogy midőn a kőbe egy-egy részt bomsztott, azt kivették és Umdrukot készítettek róla a sokszorosításra.

Ismét Tordára jött és Pászkának átadta a bankókat, ki azokkal Nagy-Szebenbe ment.

Ő levelet írt a Fenyvesi apjának, de nem merde elküldeni mert tudta, hogy az apja mérges ember, agyon veri a fiát. Megmutatta tehát a levelet Gergely Ilés levélhordónak és kérte, hogy a rendőrségnél tegyen jelentést.

— Elnök kérdi hányszor volt Turban?

— Vádolt, kétszer.

— Elnök: Mennyi ideig tartózkodott ott?

— Vádolt, először 3 napig, másodszor két hétig.

— Hol mondta meg Önnek Pásztóhi, hogy ő nem képet és virágot festet, hanem bankót óhajt csináltatni?

— Vádolt: Csegezben.

Midőn Tordára jött, itt minden készen volt e bankóhamisítási munkára.

Turban majdnem az egész lapot elkészítette. A követek és eszközök Csongvai szállította Tordára és Turba.

— Elnök: Lehet-e részegen metszést csinálni?

— Vádolt: Ő mindig berugva dolgozott, látszik a metszésen. Ő a tiz újat enged levágni, ha józan állapotban nem metszi úgy ki a bankót, hogy azt senki fel nem ismeri.

— Elnök: Mennyi ideig dolgozott Tordán a Központi Szállóba?

— Vádolt: Négy hétig.

— Ki adott pénzt pépvásárlásra?

— Vádolt: Csongvai Béla. A gépet Kolozsvárra szállította és innen fogadott szekeret Nagy Ferenc vitte Tordára. A vágógépet s egyebet Csongvai szállította el.

— Elnök: Csongvai és Pásztóhi hol ismerkedtek meg Bagával?

— Vádolt: Kolozsvárt.

— Elnök: Baga hogy került Tordára?

Vádolt: Pásztóhi hozta el. Baga hozott magával papirost is.

— Elnök: Hány ívet nyomtak?

Vádolt: 80 ívet, mindeniken 9 bankó volt. A bankókat a gépen számolták meg. E lapokat Pászkának adta át Csongvai.

Szembesítések.

Elnök ezután kimutatta a Szigeti által a vizsgálat során és itt tett vallomásai közötti a különbséget. Majd felolvassa az alábbi táviratot:

Szigeti Péter Kolozsvárt.

Lőrincz utca.

Igéreted szerint, ha lehet, hozd el, találkozás az öregnél.

Szolnoki.

Szigeti nem emlékezik, hogy ezt a táviratot kapta.

Csongvai azt vallja, hogy ő azért küldte a táviratot, mert Szigeti visszatért a városba. Az öreg alatt Nagy Ferenczet értette.

Pásztóhi a szembesítésnél kimutatta, hogy nem ő, hanem Csongvai vette őrizet alá. Csongvai először a csősz házába akarta elhelyezni Szigeti, de felt a csendőröktől, kik a faluban ezkálták. Ezért aztán Tordára hozta be.

Csongvai a további szembesítésnél kijelenti, hogy ő soha sem fenyegette Szigeti. Csegezben azért nem dolgoztathott, mert nem volt szerszáma. Ezt később hozták meg Lipcséből. Csongvai azt állítja, hogy Szigeti kérte, hogy álljon el a hamisításól.

Szigeti tagadja azt, sőt azt állítja, hogy Csongvai buzdította őt arra, hogy Pásztóhit a mezőn löje agyon.

Fenyvesi Viktor a szembesítésnél egy kis eltérést igazít helyre, a Szigeti vallomása nézve. Elmondja, hogy Szigetivel kölcsönösen elbeszéltek egymásnak e társaságba bevezetésüket.

Szigeti elbeszélte neki Csongvainak azt a tervét, hogy Pásztóhit a mezőn löjjék főbe. Ő mint fiatalabb, figyelmeztette Szigeti, hogy a bűnös terv eszméivel hagyjon fel.

Levelezés a börtönben.

Elnök ezután több levelet mutat elő, melyeket állítólag Szigeti a fogházban írt társai tájékoztatása céljából.

A hatodik levél tartalma, melyet Bagához intézett ez:

A gépet maga adta el Stiefnek és az árát elmulatta. Nehogy másképp valljanak. Annnyit mondjon, maga nyomta, de a többiben nem volt részes.

Szigeti tagadja, hogy e levelet ő írta volna. A többi levél írását is tagadja.

Szigeti Péterné vallomása.

Szigeti Péterné Fülöpi Borbála 21 éves 2 gyermek anyja, elmondja, hogy férjét egy év előtt Kázmér Olivér grófnéhez hívták Pestre képet festetni, a melyre pénzt kapott. Mialatt a férje távol volt, kapott egyszer 10 frtot, azután 15 frtot, később 5 frtot. Egyszer egy paraszt ember hozott pénzt, állítólag a férje küldte. Májkor más emberrel küldte. Ő nyugtát adott rólu. Csongvai Béla is adott neki helenkint pénzt. Összesen úgy 30—35 frtot kapott 5 frtjával Csongvaival.

Ügyész: Pásztóhi és Szigeti lakásukon karácsonykor mi miatt veszték össze?

Szigetiné: Pásztóhit őt Dombi néven ismerték, a férje ezzel dulakodott. Üzleti okok miatt veszték össze.

Később egy rendőr jött a ki Pásztóhi nevében a koffert kérte.

Várady Aurél védő: Milyen állapotban voltak önök karácsonykor?

Szigetiné: nagy szegénységben voltak, pénz nem kaptak.

Silai Lajos tanu vallomása.

Silai Lajos 22 éves kolozsvári lakos nyomdász elmondja, hogy 1899 szept. 28-án Szigeti nála volt mint segéd. Ők célt tűztek ki, hogy egy negy intézetet csináljanak. E terv azonban dugába dőlt, mert a fent jelzett napon Szigeti csábítást kezdtek.

Oktoberben Dombi felkereste őket és mint Szigeti neki állította, fényes üzletre van kilátás. Ezer frtot keres pár hét alatt, a melylyel gépekkel üzletüket berendezhetik.

Később Szigeti eltávozott; kivitték Turba. Nehány nap múlva visszatért. Ezután ismét felkereste Dombi és elvitte őt.

Silai Lajos édesanyja megtudta a turi ref. paptól, hogy Dombi és Kázmér grófné nem létezik, hanem Pásztóhi rossz ember. E miatt Szigetivel az összeköttetést megszakították. Szigeti Nagy-Enyedrét állt munkába. Összeköttetéseik megszakadt.

Ő benna gyanút keltett a Szigeti-járkálása, de azt nem tudta, hogy miéle manipulációra elegendett.

Elvitt tőle egy kis darab követ, azon ürügy alatt, hogy arra Kázmér grófnának méz vignetát karcol.

Elnök részegen tudott-e Szigeti met-

szeni? Silay, Szigeti teljesen részeg állapotban nem dolgozott soha, de józan állapotban sem, ő mindig ivott munka közben egy-egy kis szeszt, olyan embernek, mint Szigeti, könnyen ment a munka még ivás után is.

Tanút megesketik.

Levelezés, bankó továbbítás a börtönből.

Szigeti ezután vallja, hogy Pásztóhi több levelet írt a börtönből, az ökröket — meg vesztegette, a börtönből hamis bankókat hozott forgalomba Pásztóhitól.

Ő a fogházban 5-ös, majd 16-os dohányt kapott.

Egyszer párbeszédet is halott erről Pásztóhi Nikovszkival hozatta forgalomba a bankókat.

Gál Péter fogház ör kézbesítette a leveleket. Az elásott bankókat így hozatta forgalomba.

Valkai Márton azt mondotta, hogy ő szerezte a katonákat Pásztóhinak, kéri Valkait kihallgatni.

Ez okozta, hogy ma is vannak hamis bankók forgalomban.

Pásztóhi vallomása.

Pásztóhi tagadja mind ezt, azt állítja, hogy Szigeti ama valonásából, hogy ő a fogházból levelezett, bankókat értékesített egy sző sem igaz.

Ügyész: Nem látja szükségesnek Valkainak e tárgyan való kihallgatását, azonban aghitelesített jegyzőkönyvi kivonatot a további eljárás végett a vallomásról kéri.

Dr. Várady Aurél és Deák Albert védők kéri a tanut kihallgatni.

A többi védők ellenzik azt, hogy ez újabb incidens által hátrá tassák a tárgyalást.

A bíróság határozat hozza alá vissza vonul, elnök a tárgyalást 10 percre félfigeszti.

Szünet után.

Stief Jenő tanu kihallgatása.

Stief Jenő 33 éves r. k. nős azt vallja, hogy ő vett egy kősjüt a Baga testvérektől. A bankó hamisítás kiderülése után ajánlott neki 70 frtot vette meg s a Györgyfalvi utcából felszállította a nyomdájába.

Szigethi Péterrel ő összeköttetésben állott, rendelt nála metszeteit, viszont Szigethi tőle vásárolt papirt és festéket.

— Várady dr. védő kérdi, tud-e valamit Szigetinek a turi grófnéhoz való utazásáról?

Tanu/igen; Szigethi említette ezt ezzel indokolta, hogy az ő kártyáit nem készítheti el. Tanut megesketik.

Valkai Márton fogoly kihallgatása.

A fogházból felhozták a rablással vádolt Valkai Márton vizsgálati foglyot.

Elnök: Gál Péter fogház örrel beszélt-e ön a pénzhamisítók ügyéről?

Vádolt igen. Ő Pásztóhi mellett volt zárkában. Gál Péter ör szövetség az azzal, a ki Pásztóhihoz az ételt hordta. Ezzel szállította a levelet. Ő többször látta, hogy Pásztóhi levelet írt és küldött az ételhordóval.

tart arra, hogy egy kis félórát ácsorogjon a látványosság kedvéért. Különben a nem épen díszes menetet a kocsiőr nyitja meg. A banda négy tagja ugyanis kocsiával hagyja el a fogházat és úgy is tér vissza, mert nem igen szeretik a fűrkész szemek tekintetét és módjuk van a kocsiakzár. A többi azonban gyalog sétál a tárgyalási terembe. Mindenik pasasér mellett fegyveres csendőr halad, vagy ül a kocsiiban s így valamennyien csendőrek urak társaságában hagyják el és térnek vissza a fogházba. Elöl kocsiiban mennek Páska Simon, Csongvai Béla, Nagy Ferencz, Sára — egy-egy csendőrral. Utánuk Szigeti, Fenyvesi, Pászthó, Baga gyalog, szuronyos csendőr kísérettel. Végül négy fegyőr, fegyveresen. — Csongvai igen elegáns. Pepita-nadrág, — sárga cipő és szép téli kabát van rajta. Ősz hajja, de fiatalos arca van és ruganyos uri tempóban halad a csendőr előtt. A többi is mind jó kondícióban van s mikor elvonulnak a bálmuló utca előtt, a publikum megelégedését nyilváníti a látványosság felett.

— **A karácsonyi bazár** harmadik napán tegnap zajlott le a zsufolásig telt Redoutban. A programot a *Komlósi* Emma bájos éneke nyitotta meg, melyet a közönség tomboló tetszése miatt többször kellett megújraztatnia. Ezután a *Ditrői* Nándor szavalata következett. Ditrői jól ismeri a kolozsvári körönség, hiszen nem mulik hét, hogy ne élvezzük művészi szavallatát. A *Lebvev* kupléi a zajos derültséget keltezték. Ma lesz a bazár utolsó napja, mely után táncz fog következni. Holnap részletesen fogunk megemlékezni erről, valamint a rendező bizottság működésének eredményéről is.

— **Választási mozgalom.** Vársárhelyről írják: Béli László orsz. képviselőnek Nagyküküllő megye főispánjává történt kinevezetése folytán a a kézi-választó kerület üresedésbejött. A vidéki választók nagyszámában megjelentek e hó 9-én, a kézdívasárhelyi függetlenségi és 48-as párt körben, hol Rápolthy Gábor pártelnök vezetése és Molnár Jósias beszéde után a pártynagy lelkesedést mellett Szacsavay Sándor lépett fel jelöltnek, ki a kerületet a mult cycluson is képviselte.

Szacsavay Sándor a jelölést elfogadta s megválasztatása bizonyos. Béli Tivadart emlegetik a kormány párt részéről, de oly hívös iránta a hangulat, hogy ő szóba se jöhet. Dr. Sinkovics Ottó birtokost szintén emlegetik szabadelvű jelöltnek, de kilitása annyira gyenge, hogy szó se lehet megválasztásáról. A kerület erős függetlenségi, multkori is csak az erőszakos Bánffy eszközök buktathatták el Szacsavay Sándort, ki iránt a bizalom és ragaszkodás most is nagyban észlelhető.

— **Három egyszerre.** Különös természeti csoda történt tegnap Kolozsvárt. Máte András külközép-utcai földésznek egyik tehene tegnap délelőtti egyszerre **három bornyut szült.** A hogy híre ment e csodaszertű dolognak, összefutottak a szomszédok és bámultak egyeszt a gazda nagy szerencsésén, másrészt azon a csodálatos — *eseten*, a melyről a legöregebb emberek és legtitesebb krónikák sem tesznek említést. A Máte uram háza tegnap valóságos bucsujáró hely volt, egyik ember a másiknak adta a kilincset, hogy megbámulhassa a ritka szülötteket. A három bornyu mindenike teljesen kifejlet és hibátlan testalkatu, s a tehenet sem viselte meg nagyon ez a szokatlan aktus. Ahhoz ért emberek azt mondják, hogy az a legnagyobb természeti ritkaságok közé tartozik. A mt most a Máte András tehenével megtörtént, s a földésznek s kivált az asszony népség körében babonás dolgot látnak benne, a miről még nem tudják hogy mi, de biztosra veszik, hogy — *történni fog valami.*

— **Milyen az idő?** A budapesti meteorológiai intézet közlése szerint a légnyomás maximum széles sáv alakjában borítja a kontinens nagyobb részét nyugattól keletig és északra és délen egy-egy depresszió által van határolva. Az idő ennélfogva a távoli észak és dél kivételével, általánosan és így nálunk is derült és száraz. A hó súlyos és az éjjeli fagy is általános volt.

— **Ismét garázdálkodik.** Hogy hánnyadik eset már az, melynek hőse ez a mi szerencsétlen közúti vasutunk, immár elő sem tudjuk számlálni. — A legujabb jelen hó harmadikán történt. E napon ugyanis *Szilágyi* István gépész Fenes felől jött szekeren. A Külmonostor utcán hajtott végig. Ekkor éppen a vásáros szekerek hajtottak haza felé, s az utca egy pontján megtorlódtak. Ekkor robogott át a közúti vasutnak egyik vonata. Mikor a járó kolók meglátták a vonat közeledését, tolyton kiabáltak reá, hogy álljon meg, mert a sinpár közvetlen közelében szekerek vannak. Am ez nem használt semmit. A vonat a szokott menetsebességgel haladt előre, s a Szilágyi szekert elütötte. Szilágyi kibukott a szekérből és esés közben súlyos sérüléseket szenvedett, úgy, hogy a mentőket kellett előhívni a kitébektőzték a sebeket. A szekér is alaposan össze tört.

— **Marosvásárhelyi hírek** Mégis lesz választás Marosvásárhelyen. A város gazdasági ügyei rosszul mennek. A főispán miniszteri számvizsgálót kért, aki hetek óta vizsgálja már az elmúlt évek gazdálkodásának eredményét. A rendőrfőkapitány nyugalomba vonult a napokban s Bernádynek a városi tanácsba való bejutása úgy nyert megoldást, hogy kinevezték főkapitánynak. Ennek következtében januárban mégis lesz választás. A függetlenségi párt egyedüli komoly jelöltje *Sz. Szakács Péter* kamarai titkár, akit már tényleg fölkerít száz függetlenségi választó a jelöltség elfogadására.

A *székely ipari hitelszövetkezet*, mely csak a napokban alakult meg, 25 koronás államvasuti szállítóra, ajánlatot nyújtott be. Első gyümölcse a szövetkezőknek. Gratulálunk a szervezőknek és vezetőiknek.

Megszűnt lapok. A székely főváros boldog város lehetett, volt egyszerre három napi lapja, egy tanügyi és két szépirodalmi (A *Kemény* Zs. társaság fizetési és a *Va sárnap*). Úgy látszik azonban a legtöbb kérés életű lesz. Megszűntek a *Bedőházi* J. *Vársárhelyi* füzetek és a *Sebes* D. által szerkesztett *Székely Ellenzék* politikai napilapok.

— **Uj udvari tanácsos.** A király a budapesti kereskedelmi és iparkamara elnökét, Lánzy Leó országgyűlési képviselőt, a kamara jubileuma alkalmából udvari tanácsosi címzettel tüntette ki.

— **Árverési hirdetmény.** A kolozsvári erdőgazgatóság által közhírré tett 7726 számú s a streza-herczisiorai vadászterület bérbeadására vonatkozó (lapunk 279 számában megjelent) hirdetménybe nyomdai tévedés folytán hiba csuszott be. A mennyiben az árverés napja december 18 helyett november 18-ra lett szedve. Kérjük az érdeklődőket ezt tudomásul venni.

— **Nagy vasuti szerencsétlenség.** Madridból értesülünk, hogy a cordova-belmeri vasuton két vonat összeütközött. Az eddigi adatok szerint 7 ember meghalt és 16 megsebesült. Azt hiszik, hogy a romok alatt még több halott van. A sebesültek mind munkások, akik a pálya javításával voltak elfoglalva.

— **Karácsonyi ajándékképpen** igen ajánljuk *Munkácsy Mihály*: „A falu hőse” és „Siralomház” *Révész Imre*: „Petőfi a táborban” és „Petőfi a csárdában” című műveit, melyek nagyon szép kivitelben Kádár Gábor műtermében készültek s azokat a nagy közönségnek 10 cm. széles aranyantik keretben, füveg alatt felszerelve, valamint bérmentesen az ország bármely vasuti vagy hajóállomásig egyenkint 48 korona bolti áron szájítják Egerházy és társa Budapestről. (VI. Eötvös utca 44. sz.) Lehet havi részlelfizetésre is megrendelni.

— **Borotválkozás Röntgen-sugarakkal.** A bécsi orvos-egyletben néhány nappal ezelőt Kienböch Robert dr. egész se reg olyan állatot mutatott be, melyen Röntgen-sugarakkal kísérletezett. Egy tengerinyulnak a sugarak hatása folytán minden szőre kihullott és kopasz is maradt. Ellenben egy galamb, melyet a Röntgen-sugarak minden tollától megfosztottak, — egy hét alatt újra megtollasodott. Majd rátért az emberekkel folytatott kísérleteinek eredményére. E szerint azokról a helyekről, melyeket Röntgen-sugarakkal világítanak meg, az emberi test szőre is kihullik. Különösen fontos szerepe jut így a Röntgen sugaraknak a kozmetikában. Olyan hölgyek, kik eddig pompásabbnál-pompásabbnaknak hirdették teljesen ártalmatlan szőrvészítő porokkal és tinktúrákkal kísérletek — meg arcukról a nem éppen díszítő szőrt eltávolítani, most egy kis Röntgen-világítással célt érhetnek.

Mulatságok.

Köri estély. Az Egyetemi Kör pénteken este tartotta meg idei első köri estélyét a New-York szálló földszinti termében. Azok, a kik mindent rosz színben szeretnek látni, a kik kevés sikert jósoltak a köri estélynek, alaposan csalódtak, mert a köri estély fenyesen sikerült. Állításunk bizonyítására hivatkozunk futásfalvi Sándor József köri felügyelőre, ki már 27 éve, hogy járja ez estélyeket és még ilyen sikerült mulatságra nem emlékszik. Szóval: a pénteki estély méltó megnyitója volt az idei mulatságoknak. Ebben a legnagyobb érdeme a gondos rendezőségnek van, mely Zilahi S. Andor, Ujhelyi Sándor, gróf Bethlen. Sándor, Papp Alajos és Asztalos Kálmánnal az élén sokat fáradozott a siker érdekében.

A szép, disztingált közönséghez méltó volt az anyagi siker is, a mennyiben ez estély közel 400 korona tiszta jövedelmet hozott a kör kasszájának. Az egész mulatságon mindvégig aranyos jövedv uralkodott s a párok nagy animóval járták a táncokat, míg aztán reggeli 6 órakor véget ért a felejthetetlen mulatság, a mely bizonyára sok lánynak kitörülhetetlen emléket hagyott szívében.

Történeli hűség kedvéért megemlítjük, hogy a zenét Csikai Gyuri kitűnő zenekara szolgáltatta.

A *M. Á. V. altiszti kör mulatsága.* A M. Á. V. altiszti kör önképzőköre javára sikerült mulatságot rendezett december 8-án a Központi Szállóba emeleti termében. A mulatság hangversénnyel volt összekötve, melynek műsora következő volt:

Resignation, hegedű szólót előadta Kiss R. ur, zongorán kísérté Veres J.-né urnő. Monológ, előadta Csipkés J. ur. Melodráma, előadták Veres J.-né urnő és Ditrői N. ur. „A zelli bucsu”, legenda, előadta Schandl

A. ur. Népdalok, énekelte Schmid M. urhölgy, hegedűn kísérté Horváth A. és Gy. Kiss R. és Csipkés J. urak. „Volapük”, monológ, előadta Horváth Gy. ur. „Kuyawiak” concert mazaruka Wieniawskytól, előadta Kiss R. ur, zongorán kísérté Veres J.-né urnő.

A műsor egyes pontjai kitűnően sikerültek. Különösen Ditrői Nándor, Veres János és Schmid Marika tetszettek. A többi szereplők is megállották a helyüket, sőt mondhatni, nagyon is jól adták elő darabjaikat. Az estély úgy érkezőleg, mint janyagilag, kitűnően sikerült. A koncert után táncz következett, a mely csak késő reggeli órákban ért véget. Az állomás hivatalnokai kart az erős forgalom okozta elfoglaltságuk miatt Vég Gyuila ellenőrt raktárfőnök képviselte.

Felülizettek a következők: Schandl Mihály, Nagy Gábor, Graf Jánosné 10—10 koronát, Spiró Emil 4 kor., Halász István 3 kor., Lósy Béla, Asztalos Sándor, Kürti Antal, Liebrich Gyuila 2—2 koronát, Vég Gyuila, Szász János és Balló Ottóné 1—1 koronát.

Gyászrovat.

Barabás Józsefet a székely-kereszturi unitárius gimnázium derék tanárát nagy részvét mellett f. é. decz. 8-án temették el. Kartársai banna hűséges kartársat, meghitt kzebbarót, tanítványai jó, őket atyailag szerető, igazi szakértelemmel oktató és nevelő tanárt vezitették el. Kolozsváron született. Élete delén állott. 47 éves volt. Intézeténél 23 évig s három hónapig tanároskodott teljes buzgalommal. Kötelesség teljesítésének, buzgóságának fényes bizonyítéka dícső ki-mulása. Betegségkedése mellett is pontosan végezte hivatását. Elmúlása tanítványai közt munkássága közepette történt. Érdemei ez intézetnél elévülhetetlenek. A természetet és természetrajzi szertárt szakszerűen rendezte. Az ifjúsági olvasókörinek sokáig buzgó vezetője, az igazgatóságának szintén huzamos ideig hűséges jegyzője volt. Nemes tulajdonságai valának: a tiszta jellem, becsületesség, egyenes szívűség, igazságszeretet, szeretet méltóság, őszinteség. Minden tettét jókedv, vídamság jellemezte.

Családi életében is mintakép volt, hűséges jó férj, gondgéd, gyermekeit odaadásal szerető édes apa, jó testvér, jó rokon. Neje, a már bus özvegye, hozzá hasonló gondgédű Karácsony Vilma; Gyermekei, Vilmos és Tibor; Vilmos a nagyváradi m. kir. honvédekola III. éves növendéke, Tibor III. gymn. tanuló. Jötestvérei, Barabás Lajos sz.-kereszturi unitárius lelkész-tanár és kolozsvári lakos Barabás Károly.

A társadalmi életnek is buzgó, tevékeny munkása volt. Székely-Keresztur majdnem valamennyi együletének, intézetének hű tagja, nem egynek éppen vezetője volt. Az Önszegyésző Népbank, melynek több éven át haláláig buzgó igazgatója volt, örök emlékeztül neve alatt a székely-kereszturi unitárius gimnáziumhoz szegény, árvaifuk vallás külbmség nélkül való felségelésére 100 kor. alapítványt tett, melyet jöbáratai bizonynyal növelni fognak.

A hazafias énnepségek rendezésében is tevékeny részt vett mindannyiszor, a mig csak betegsége engedte.

Jóságának, szeretetre méltóságának soklodalu, közhasznu tevékenységének viszonzása, méltó elismerése volt aza mély gyász, nagy részvét, mely kifejezésre jutott halála és temetése alkalmával minden felől. Az unitárius gimnázium tanáristütlete szomorujentést adott ki. Az unitáriusok egyházi képviselő tanácsa temetésén Kovács János kolozsvári főgimnáziumi tanár által képviselte magát. Ravatalára koszort helyezett. A sáros, lucskos esős idő mellett is temetésén örösi közönség jöent meg. A város majdnem minden rangú és rendű lakója ott volt, a vidékről is sokan. Temető pap Deák Miklós tordáifalvi lelkész volt. A mély gyász, a nagy fájdalmat, nagy veszteséget mélyen ecsetelő igazi ihletteljes imát mondott felette. Kartársai nevében a sirnál egykori tanítványa, Pap Mózes vett szomoruan őszinte, igaz végbucsat töle.

P. M.

Komáromi Jánosné szül. Szathmári Ilo-na Kolozsvárt meghalt folyó hó 9-én délután, temetése ma délután ment végbe nagy részvét mellett.

Török tábornaszernagy halála. Mint már tegnap jeleztük: *Török* Ferencz tábornaszernagy, aki évekkel ezelőtt hosszabb ideig a csendőség kolozsvári kerületének parancsnoka volt, s Kolozsvár előkelő köreiben nagy tisztelétnek örvendett, tegnapéott Budapesten meghalt. A tábornaszernagyot most harmadéve szélhűdés érte és azóta egyre gyaban feküdt. Nyolcz nappal ezelőtt meghalt a leánya, *Török* Márta s ez a szomorú eset végleg megtörte az agg katonát. Halálát övegye, tarcsai Vér Róza és fia Béla, a bécsi Teréziumum növendéke gyászolja.

Közönség köréből.

Nyilatkozat.

Egy helybeli lap mult heti egyik számában „Temetés pap nélkül.” cz. szenzációt keltő felirattal a napokban elhunyt Balázs Ödön cipész temetését a Zonda Gyárfásával kapcsolatban közölve, kategórikusan felszólítja a plebánia hivatalt, feleljen meg neki: miképen történhetett, hogy rövid időn belül két temetés pap nélkül végeztetett?

*) E rovat alatti közleményekért felelősség a beküldőt illeti.

*) Lapunk tegnapi számából tárgyalmaz miatt maradt ki.

Mivel a Zonda Gyárfás esete — mellesleg megjegyezve — semmi logikai összefüggésben nem áll a Balázs Ödönével: a kellő felvilágosítás és megnyugtató okáért én gis az „Ellenzék” nov. 14-iki 259. számára utalom a közönséget.

A Balázs Ödön tendenciózusan elferdített esetére vonatkozólag pedig a következő helyreigazítással szolgálók.

Egyházi törvényeink értelmében *mi papok megköveteljük* azt, hogy papi funkció ill. beszentelés nélkül, még az egy órá, de megkeresztelt gyermek se hantoltassék el. Annál kevésbbé tapadhatjuk meg e funkciót oly felntől ker. katolikusok, a mint tudom, nem fizetnek *egyházi adót*. A papi kísérettel végzett temetésekről pedig, mint a világon mindenütt és minden felekezetenél, úgy Kolozsvárt is u. n. stóla-díj jár, mely itt minálunk ösödöktől fogva egyházközségileg lett megállapítva a pap, kántor, sekrestyés és más közreműködő személyek fáradságának díjául, a melyet igen gyakran a sárban, esőben, hóban végzett temetésekről nagyon is megérdemelnek.

A fennebb említett beszentelést — tehát a *knyeget* — Balázs Ödönnek is megakartuk adni. En mint soros szölgálattevő lelkész ott is voltam a temetőben akkor, midőn a halott testét a sirhoz viték. Az, hogy ottlétem dacára sem tudtam elvégezni az egyházi szertartást, nem rajtam mult, sem ezért felelőssé tenni a plebánia-hivatalt nem lehet. En magam másfok kollegámmal együtt itthon voltam egész délután, míg a temetőbe ki nem mentem. Tehát, enyhén szólva, valótlanosság az, hogy pap nem lett volna a plebánia épületben. Továbbá az, hogy én, ki Balázs Ödönt halálos ágyán a szentiségekkel elláttam, távozásom alkalmával a házbelieknek megígértam a temetést, — merő fantázia szüleménye. Egyedül nejt vigasztaltam néhány szóval és biztattam, hogy sorsát bizza Istenre. Temetésről szó sem volt.

Midőn Balázs Ödön meghalt, özvegye eljött a plebánia és akkor megígértam, hogy tekintettel nagy szegénysére férjét beszentelem a temetőben, s mint az szokás: *ingyen*. Ehbe ő beleegyezve sötézt meg is köszönve távoztam a hivataltól. En a megbeszéléshez tartottam magam, s vártam, mikor hívnak a temetőb beszentelésre. Délután ugy fél 4 óra tájt felkeresett a temetkezési intézet egyik embere, hogy vigyen a gyászházhoz; de felvilágosítottam a dolog állása felől és meghagytam neki, hogy mikor az egyetem, utcában lesznek, nokem azt valaki jelezze. Ezt 5 órakor jezték. Mire én kimentem, már hantolni kezdették. Ilyen körülmények közt kénytelen voltam haza térni, mert észre vettem, hogy a hangulatot valaki mesterséges uton-módon nagyon felizgatta és a beszentelést így formán lehetelenné tette.

Ez a valódi fényállás. Azt hiszem, kellő megvilágosításra helyeztem annak a lapnak közleményét.

Egyébírnt e sorokat nem azért irtam, mintha az illető lappal szóba kívántam volna állani, hanem azért, hogy az általa félrevezetett olvasó közönséget felvilágosítsam.

Kolozsvárt, 1900. december hó 9-én.

Neurhrer Ödön,

segédlelkész.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” távirati, telefon tudósításai és sürgöny-levelei.

A csngrádi választás.

Budapest, december 10.

Csongrádból jelentik a „Kel. Ért.” nek: A választási harc *Hegyi* Antal és a központi függetlenségi párt jelöltje *Dienes* Márton lagszerkesztő között erősen folyik. *Dienes* párhívei napról-napra szaporodnak s mióta a szabadelvű polgárság elhatározta, hogy szükség esetén *Dienes* mellé áll, megválasztása bizonyos.

Ki kapta meg a színházat?

Budapest, decz 11.

A belügyminiszteriumban tegnap tárgyalás volt a kolozsvári színház ügyében. Mint a ma reggel megjelenő lapok írják, a színházat virágvasárnapjától kezdve *Megyeri Dezső* kapta meg.

Öngyilkosság kártya miatt.

Budapest, decz. 11.

Mármaroszigeten az ottani gyalogezred főhadnagya Majtenih Todor kártyázott Jonás Béla jogásszal. A zászlóalj pénzét elvesztette. Viasszkövetelte, de mivel nem kapta, háromszor rálőtt

Jonás Bélára és megsebesítette. Ezután magát lötte föbe.

A karácsonyi szünet.

Budapest, decz. 10.

A képviselőház az éddigi megállapodások szerint, december 20-ig folytatja tanácskozásait. A Horvát provizorium után az indemnitin kívül még az ujoncz-megajánlásra vonatkozó törvényjavaslatot is letárgyalja; a mennyiben ez huszadika előtt lehetséges lesz. December 21-én előreláthatólag már megkezdődik a karácsonyi vakáció, a mely január 4-ig fog tartani.

Botrány a színházban.

Budapest, decz. 11.

Sz.-Pétervárról sürgönyzik:

A császári kis színházban tegnap csempészek című darab nem tetszett a közönségnek. Az előadás közben pokoli láрма, füttyülés, pisszegés keletkezett, miközben rothadt almával, sár-czipővel s egyéb holmikkal hajigálták meg a színészeket. Egy színésznő szemén súlyosan megsérült egy földobott tárgytól. Az előadást abba kellett hagyni. A nézőtözeren a botrány fókoloimpó-sait elfogták.

Országgyűlés.

Bpest, decz. 11.

A képviselőházban a horvát provizoriumot tárgyalták.

Farbaky előadó után Bartha Ödön, Kossuth Ferencz, Lukács, Széll miniszterek beszéltek. Letárgyalták.

Holnap a népszava ellen indítandó sajtópert s összeférhetetlenségi ügyeket tárgyalnak.

Falka vadászat.

Budapest, decz. 11.

Tegnap a megyeri falkavadászat csaknem végzetessé vált néhány vadászra. A szarvaa sebes iramodásai, a kopók nyomában pedig a lovasok is a fővárosnak tartottak. Az uton a szarvas megszorult és fölugrott a vasúti töltésre. Azon száguldt előre.

A hajszra rendkívül izgalmas volt, mert a merész Adam zsoké és három társa szintén fölugrottak a töltésre és lóhalálában vágattak a sinek között. Egyszerre a gyorsvont beérte a vadász társaságot.

A kik a töltés alatt vágattak, torkukszakadtából kiabáltak, hogy figyelmessé tegyék a sinek között száguldo lovasokat. Az utolsó pillanatban észrevették. Adams kivételével leugrottak a töltésről. Adam Zsoké elbukott lovával a gyorsvontat egy arasznyival melette robogott el. A szarvasnak semmi baja sem lett. A kopók közel kettő a kerek közé került. Az agyonfáradt szarvast később élve elfogták. Adams könnyű zúzódást kapott.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.

ROSENTHAL

udvari zongora-művész HANG VERSENYE
Kolozsvárt, 1900. december 17-én

a Városi „VIGADÓBAN.”

Jegyek előjegyezhetők a „Globus” hírlapirodában Mátyás király-tér 20.

Helyárak: 8., 6., 4. és 2. korona.

1—3

Nyilvános köszönetkifejezés.

Férfem Zerbónidi Sposetti Bruno ur. kőregyző Gornyában Resitzá mellett. 1899. évi december hó óta a *Rovidentia általános Biztosító Társaságnál* (képvisele az *Osztrák Phénix Biztosító Társaság által*) 13383 sz. kötvénynyel 40.000 kor. összegre baleset ellen biztosítva volt. Szegény férjém oly szerencsétlen volt, hogy mult hó 30-án vadászat alkalmával fegyverének véletlen elütése által életét veszté. A baleset bejelentése és a szükséges okmányok betérjesztése után nevezett társaság nekem a teljes biztosított összeget azaz 40.000 koronát minden késedelem nélkül és a legnagyobb előzetkenzséggel azonnal készpénzben kifizette. A társasád eme előkelő eljárása következtében szent kötelességemnek tartom a *Providentia általános Biztosító Társaság*nak hálás köszönetemet a saját valamint kiskoru gyermekeim nevében nyilvánosan kifejezni.

Resicza 1890 november.

Özv. Zerbónidi Sposetti Brunoné.

LÉVAY JÁNOS

hentes áru és bor-üzlete

Kolozsvár, Monostori-ut 12.

Ajánlja első minőségű és tisztán kezelt különleges hentes áruit, finom vegyes főlvágottjait, olvasztott házi szarjait, s borait a nagyérdemű közönség szives figyelmébe.

18—25

1518—900.

1198. 1—1.

1570—1900.

1187. 1—1.

Árverési hirdetemény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tcz. 102. §-sa értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy a kolozsvári vár. kir. járásbírósa 1899 évi Ph. 369-3 számú végzése következtében dr. Ferencz József ügyvéd által képviselt Schéffer Andrást javára Geng Ákos ellen 11 kor. és jár. erejéig 1900 évi április hó 2-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján felül foglalt és 762 koronára becsült következő ingóságok u. m. bútorok, gépek stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a fenti kir. járásbírósa 1900 évi V. I. 1477-1 számú végzése folytán 11 kor. tőkekövetelés és egyéb törvényes járulékaik erejéig Kolozsvárt, Szentlélek-utca 4. sz. alatt leendő eszközölésére 1900 évi december 13. napján délutáni 3 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. tcz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatják és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. tcz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt, 1900. évi november hó 22. napján

Ligeti József
kir. bír. végajtó

1466—900.

1193. 1—1.

Árverési hirdetemény.

Alulírt kir. végrehajtó az 1881. évi LX. tcz. 102. §. értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy a zukmanteli és kir. járásbírósa 1900 évi Cb. I. 724 számú végzésével Gessler Zsigmond felperes részére Kovács Berta ellen 36 korona 50 fill. és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől 1900 évi augusztus hó 3. napján felülfoglalt 649 korona 91 fill. becsült ingóságokra a Kolozsvár-városi kir. járásbírósa V. II. 942-2—1900 számú végzésével az árverés elrendeltetve, annak 36 kor. 80 fill. tőke, ennek 1900 évi május hó 12. napjától járó 6 százalékos kamatai, és eddig összesen 7 korona 54 fill. bíróilag már megállapított költségek erejéig Kolozsvárt — Sándor-utca 70. sz. leendő foganatosításán határidőül 1900 évi december hó 12. napján d. e. 9 órája tűzték ki, mikor a bíróilag lefoglalt bútorok, bolti áruk, berendezés, különféle szeszes it'lok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételéről a végrehajtó követelését megelőző kielégítéséhez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alul írt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdeteménynek a bíróság tábláján kiügyesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kolozsvárt, 1900 november hó 22. napján.

Pap Jenő,
kir. bírósági végrehajtó.

1518—900.

1196. 1—1.

Árverési hirdetemény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tcz. 102. §-sa értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy a kolozsvári városi kir. járásbírósa 1898 évi Sp. I. 704-21 számú végzése következtében Sipos Gábor ügyvéd által képviselt Rucsa Lajos javára Geng Ákos ellen 134 korona és jár. erejéig 1900. évi július hó 24-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 840 koronára becsült következő ingóságok u. m. gépek, kályhák, 1 tizedelő mérleg és egyéb nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a fenti kir. járásbírósa 1900. évi V. I. 1056-2 számú végzése folytán 134 korona tőkekövetelés, és egyéb törvényes járulékaik erejéig Kolozsvárt, Szentlélek-utca 4. sz. a. leendő eszközölésére 1900. évi december hó 13. napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzték, és ahhoz venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. tcz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatják és azokra kielégítési jogot nyertek volna — ezen árverés az 1881. évi 60 tczikk 120 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt, 1900. évi november 22.

Ligeti József,
kir. bír. végajtó.

Eladó

egy könyvnyomdai GYORSSAJTÓ.

Értekezhetni az „Ellenzék” kiadóhivatalában. 10—*.

Kitűnő minőségű

Emke hüvelyek

vékony

és ugynevezett **egyptomi „vergő”** minőségben kaphatók minden tözsdében.

2 százalék az Emke javára!

Magyar gyártmány!

1147. 7—10.

Árverési hirdetemény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tcz. 102. §-sa értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszék 1900 évi 5998 és 9795 számú végzése következtében dr. Ötvös Lajos ügyvéd által képviselt F. B. Á. R. H. bécsi cég javára özv. Wiedner Gyuláné ellen 213 kor. 48 fill. és 352 kor. 36 fill. és járul. erejéig 1900 évi július hó 11-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le és felülfoglalt és 1857 koronára becsült következő ingóságok u. m. bútorok, női divatcikkék stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a kolozsvár-városi kir. járásbírósa 1900 évi V. I. 1842-2 számú végzése folytán fenti tőkekövetelés és egyéb törvényes járulékaik erejéig Kolozsvárt, Deák-Ferencz utca 13-adik szám alatt — leendő eszközölésére 1900. évi december hó 27-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzték — és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. tcz. 107. és 108. §. értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatják és azokra kielégítési jogot nyertek volna ezen árverés az 1881. évi LX. tcz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt, 1900 évi december hó 4.

Ligeti József,
kir. bír. végajtó.

22100—1900. tan.

1181. 3—3.

Árverési hirdetemény.

Kolozsvár szab. kir. város tulajdonát képező és Torda-Aranyosvármegyében fekvő Felső-Fül községben levő ugynevezett „Costa Szaszuluj” nevű határterésben 43-2 catastralis holdon levő fiatal tölgyfák holdankénti 50 korona kikiáltási ár mellett, továbbá ugyancsak Torda-Aranyos vármegyében fekvő Alsó-Füle községben levő ugynevezett „Boeresce” nevű határterésben az I. taghoz tartozó 7, 8, 9 és 10 térfépi számú és mintegy 26-9 catastralis holdnyi vágasterületen levő fiatal tölgyfák holdankénti 80 korona kikiáltási ár mellett nyilvános versenyárgyalás útján elfognak adni.

Az erre vonatkozó írásbeli zárt ajánlatokat 1901. évi január hó 8-ik napjának déli 12 órájáig kell Kolozsvár sz. kir. város tanácsa iktató hivatalába beadni, mivel a később érkezett vagy utóajánlatok figyelembe vételét nem fogadják.

Ajánlattevők kötelesek bantápnáz gyantát 860 koronát, azaz nyolczszázhatvan koronát készpénzben vagy óvadék-képes értékpapirokban a városi házi pénztári hivatalnál letenni s az erről szóló elismervényt írásbeli zárt ajánlatukhoz mellékelni, s egyuttal ajánlatukban kötelesek kinyilatkoztatni azt, hogy az árverési feltételeket és a szerződési pontozatokat ismerik és azoknak magukat mindenben feltétlenül alávetik.

A vevő köteles az átadott erdőterületeket 1902 évi december hó 31-éig kihalászni, mivel az ezen időn túl otthagyott fatermékek a város tulajdonában maradnak; köteles továbbá a vevő a letartott erdőterületeket a letartolás után azonnal, legkésőbb azonban 1903. évi március hó 31-éig teljesen kihalászni.

A részletes árverési feltételek és szerződési pontozatok a városi levéltárban a hivatalos órák alatt megtekinthetők, míg az eladandó erdőterületeknek a helyszínen leendő megtekintése iránt Tarsolly Árpád városi erdész ural lehet értekezni.

Kolozsvár sz. kir. város Tanácsának 1900. szeptember 11. tartott üléséből.

Szvacsina Géza,
kir. tan. polgármester.

Ritka alkalom!

Francia

Bébé-babák.

gyerek-baba, kocsik, karácsonyfa-díszek kaphatók eredeti gyári árakon.

Babák javítása elvállaltatik.

Müller utóda:

Somlyainál,

Kossuth Lajos utca 3. sz.
1184. 2—5.

Csakis a karácsonyi időnyre

Szives tudomásul!

Mától kezdve, készpénzfizetés mellett minden nálam vett ruhához — daczára, hogy minden darabon a legolcsóbb árak rá vannak jegyezve, mégis minden ruhához

a BÉLÉSEKET ingyen

szolgáltatom ki.

Ezen rendkívüli kedvezmény csakis folyó évi December 31-ig tart

A karácsonyi időnyre minden rak-táron levő árakat u. m.

Fekete és színes ruhakemék, selymek, mosó árúk, fehérneműk, chiffonok, vásznak minden szélességben, Szőnyegek, futó és sófa, papánok, téli kendők, hársz és genília sálak és kendők, téli alsó ruhák, ernyők, harisnyák, bélesek, miederek, díszek, függöny, ág és asztalterítők stb. stb.

Karácsonyi ajándéku hasznos és alkalmas tárgyak a lehető legolcsóbb árak mellett.

Ezen minden versenyt kizáró kedvező alkalomra felhívom a nagyérdemű közönség szives figyelmét s szives látogatását kérve, maradok illó tisztelettel

Kolozsvárt, 1900 november 25.

1182. 5—12.

Császár Dávid,
Mátyás királytér 23. szám.

Szönyeg 20 krajczártól!

Nyomatott Magyar Mihály nyomdájában, Kolozsvárt.

Kerestetik megvételre

egy használt, de jókarban levő 4—5 számú tűzmentes pénzszekrény.

Szíves ajánlatokat kér a

„GLOBUS”

hírlapiroda, Mátyás királytér
20. szám.

Világ-Panoráma

elsőrangú műkiállítás!

Kolozsvárt, Szentegyház-utca 1/a. sz.
December 9—15-ig.

*** Szent-Pétervár. ***

Minden vasárnap új sorozatok.

Kiváló tisztelettel

1068. 32—0.

az igazgatóság.

Gazdák Figyelmébe!

A kit érdekelnek a mindnyájunk sorsát irányító nagy közgazdasági kérdések, a ki a rohamosan fejlődő mezőgazdasági gyakorlati tudás terjedésével, haladásával lépést akar tartani és annak újabb és újabb vívmányait hasznára óhajta fordítani, az ma csak egy jó szaklap olvasásával érvényesítheti.

A jövő évben XXXIII. évfolyamába lépő

„Erdélyi Gazda”

köz és mezőgazdasági hetilap,

— az „Erdélyi Gazdasági Egylet” hivatalos közlönye — minden vasárnap 12—20 oldal, gondos szerkesztésben, bő, változatos és tanulságos tartalommal jelenik meg.

Szerkesztik:

Felelős szerkesztő és kiadó: Tokaji László, az „Erd. Gazd. Egylet” titkára.

Társ szerkesztő: Jakab László, kolozsvári vár. állatorvos, az „E. G. E.” ig. vál. tagja.

Segéd-szerkesztő: Éber Ernő, az „E. G. E.” s. titk. Rendes munkatársak száma: 100.

Előfizetési ára:

Egy évre 12 korona, Mutatványszám kérésre
Félévre 6 korona, bárkinek ingyen
Negyedévre 3 korona. küldetik!

Előfizetőink ingyen kapják az „Erdélyi Gazda Tárcza Naptára” jövő évi folyamát, mely a külön beszerzett legérdekesebb erdélyi és városi útmutatót tartalmazza!

Adás-vételnél, állasközvetítésnél e lap nem nélkülözhető!

Előfizetés: Az „Erdélyi Gazda” kiadóhivatala, Kolozsvár — ezímen küldendő. 1177. 2—*

Kitűnő tűzifa

a KLEMM PÁL gőzfaapritó és tűzifa raktárából.

Árak:

Kocsirakomány megrendelésnél:

10.000 kilogramm I. oszt. nem usztatott hasábos bükkfa	Kor. 108.—
10.000 kilogramm I. oszt. nem usztatott hasábos cserfa	Kor. 80.—
10.000 kilogramm szép középvastag hántott cserfa	Kor. 96.—

hához szállítva 14 kor. drágább.

Hasábos vágatlanfa ölenként:

4 köbméter I. oszt. nem usztatott hasábos bükkfa	Kor. 21.—
4 köbméter I. oszt. nem usztatott hasábos cserfa	Kor. 19.40
4 köbméter szép középvastag hántott tölgyfa	Kor. 17.—
4 köbméter vékonyabb hántott tölgyfa	Kor. 15.—

hához szállítva ölenként 2 kor. drágább.

Felapritott fa:

I. osztályu nem usztatott bükkfa ölenként 23 kor. métermázsánként 1 kor. 46 fillér.
II. osztályu nem usztatott bükkfa ölenként 21 kor. métermázsánként 1 kor. 36 fillér.
I. osztályu nem usztatott cserfa ölenként 21 kor. métermázsánként 1 kor. 36 fillér.
I. osztályu hántott cserfa 21 kor. métermázsánként 1 kor. 36 fillér.
Hához szállítva ölenként 2 kor., métermázsánként 14 fillérrel drágább. Beraktározásért ölenként 1 kor., métermázsánként 6 fillér külön fizetendő. Kocsirakomány megrendelésnél megfelelő árengedmény.

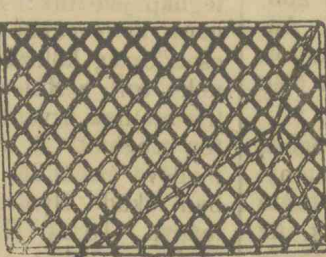
Ezenkívül raktáron van különböző méretű kerítés oszlop 60 fillértől, valamint kerékvető 1 koronától fölfelé. Megrendelés eszközölhető a gőzfaapritó telepen a vasúti állomásnál telefon 335. szám és irodámban, Külmonostor-utca 16. szám, távbeszélő 79. szám.

1062. 14—37.

Klemm Pál.

Pártoljuk a hazai ipart és termelést!!!

Jó munkáért kitüntetve!

Léber Gyula első erdélyi sodronyszövet fonat- és szitaárú gyára Kolozsvárt Torda-utca.

Hazai márvány-iparvállalat. A t. bútorkereskedőknek és műasztalosoknak ajánljuk helybeli márványipar vállalatunkat. Elvállalunk minden e szakmába vágó munkát, de különösen bútorokhoz szükségesendő márványlapokat, magyar, francia, belga, olasz és szerb márványokból izléses és olcsó kivitelben. Vidéki rendelések gyorsan eszközöltenek. Első Erdélyi Márvány Ipar Vállalat. Földy Antal utóda Kolozsvárt, Ferencz József-ut 58. szám.

Világhírű

Matador-göök talál minden lámpához! Kizárólagos raktár Müller utd. Somlyainál Kolozsvárt, Kossuth Lajos-utca 3.

Vízvezeték,

csatornázás, kutszivattyúk, tűzoltó felszerelések, fűrdőberendezések tervezése és készítése hazai anyagok felhasználásával
Bányai Kálmán és Társai Kolozsvárt, főtér 18. Telefon 324.

A ki hazai szövetből készült ruhában akar járni, az forduljon megrendelésével
Marcinkiewicz Ignáchoz, kinek szabó-üzlete Kolozsvárt, Belközép-utczában van.

Központi fűtésok, szellőztetések, városi vízművek, csatornázás stb. Épületbelső-munkák, horgany-díszítványok. Vajkó-pölő. Zellerin gyár r. társ. Budapest, Nagy-diófa-utca 14.

Minden háziasszony

szíves figyelmébe: „Stella” li-noleum szobapadlómoz felülmúl minden e célra eddig használt festéket, higiénia fogva a leg-takarékosabb, színe tartós és ellenálló. Kapható minden helyi fűszer és vaskereskedésben. — „Stella” vegérségi gyár Lederer D. Budapest, VII. Do-hány-utca 81.

Benke Dezső

fűszer, csemege üzlete Kossuth Lajos-utca sark. Telefonszám 451. Valódi tiszta borok Paget örökösök termése. Rajnai rizling Som, finom vegyes, Carbenet, Carbenet-Schiller, Magyarai és szásvesszősi asztali és pécsenye borok mind saját pincében feltétlen tisztán kezelve. Naponta friss prágai és kassai sonka, mindenféle hideg felvágottak — hazai és frankfurti virslik. Leg-finomabb faj almák és körték. Telefon megrendelések pontosan házhoz szállítanak. A n. örd. közönség bizalmát kérve teljes tisztelettel Benke Dezső.

BRAUN MIHÁLY

speciálista a hangszerkészítésben elvállal

felelősség mellett hangszer javításokat.

Raktára az összes hangszereknek.
Arjegyék kívánatra ingyen és bérmentve.

B. Bak Lajos

épület- és bútorasztalos Kolozsvárt.

Gyári územre berendezett műhelyéből kikerült tárgyak kiállításán elismerést érdemeltek! Az árak szolidak.

A ki

Kolozsvárra jön, szálljon Nagy Gábor elsőrangú „Központi Szállodájába”, ahol pontos kiszolgálás mellett tiszta vendégszoba, kitűnő étel és valódi bor kapható.